

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

Låga förväntningar på WTO-möte i Genève

Förra året kraschade förhandlingarna inom Världshandelsorganisationen WTO:s så kallade Doharunda. I nästa vecka ska WTO:s medlemsländer återigen mötas för att diskutera "utvecklingsrundan" som hittills har visat få tecken på att leva upp till sitt namn.

När WTO:s sjunde ministermöte inleds på måndag är det en process som har pågått i åtta år som ska diskuteras, men mötet kommer inte att innebära några regelrätta förhandlingar. I stället utgör mötet, enligt WTO:s generaldirektör Pascal Lamy, ett "unikttillfälle" att skicka starka signaler om att förhandlingarna ska slutföras under nästa år. Doharundan inleddes 2001 som en "utvecklingsrunda" men utvecklingsaspekten i förhandlingarna har sedan dess kommit på skam. Enligt den icke-statliga paraplyorganisationen Oxfam som jobbar med fattigdomsbekämpning och rättvisefrågor krävs det genomgående reformer av WTO:s nuvarande handelsregler- och politik för att kunna göra Doharundan till den utvecklingsrunda den var tänkt att utgöra.

– Behovet av reformer är större än någonsin med tanke på den ekonomiska krisen, matkrisen och klimatkrisen, säger Romain Benicchio som jobbar på Oxfams kontor i Genève till Arbetaren, och fortsätter:

– Det som finns på bordet nu går definitivt inte i den riktningen.

ATT FÖRHANDLINGARNA kollapsade 2008 berodde bland annat på konflikter kring frågor som berör livsmedelssäkerheten och möjligheten för utvecklingsländer att

använda tullar för att förhindra att deras marknader svämmas över av varor från bland annat EU och USA. Dessa tullar kallas i WTO-sammanhang för säkerhetsmekanismer, SSM, och är tillsammans med det som kallas "särskilda varor" (varor som anses ha betydelse för livsmedelssäkerheten och som kan undantas tull-sänkningar) viktiga redskap för fattiga länder.

Dessa, liksom USA:s och EU:s jordbrukssubventioner, är några av de viktigaste frågorna som måste lösas för att vända förhandlingarna till att främja utvecklingen i de fattiga länderna. Men trots vissa framgångar på pappret har detta inte fått några större konsekvenser i praktiken. Enligt förslag som finns på bordet måste EU och USA sänka sina jordbrukssubventioner, men kryphål gör det möjligt att undvika detta. Genom att hävda att subventionerna inte påverkar produktion eller handel kan dessa förläggas till WTO:s så kallade "gröna låda".

– Definitionen av "gröna lådan" är vag och EU har kunnat förlägga

subventioner dit så att det på ytan ser ut som att EU minskar subventionerna, men det är fortfarande en mycket viktig fråga, säger Benicchio.

NÄSTA VECKAS MÖTE inleds på dagen tio år efter ministermötet i Seattle då delegater från utvecklingsländer i Syd gjorde uppror mot den agenda som industrinationerna i Nord försökte att pressa fram. Massprotester och nybildade koalitioner mellan fackföreningar, miljögrupper och rättviserörelser ledde då till att världen fick upp ögonen för WTO, en organisation som ditills varit relativt okänd. Demonstrationer är, om än i betydligt mindre skala, även inplanerade till nästa vecka och Benicchio är övertygad om att olika rättviserörelser fortsätter att spela en viktig roll för hur förhandlingarna utformas:

– Många NGO:s kommer att följa förhandlingarna från nära håll och grupper från Syd är mycket aktiva, de ger sina regeringar faktaunderlag och råd, säger han.

BELLA FRANK

bella.frank@arbetaren.se

Fakta Världshandelsorganisationen, WTO

■ **WTO:s första** ministerkonferens hölls i Singapore 1996, sedan dess har möten hållits i Genève 1998, Seattle 1999, Doha 2001 (där den nuvarande förhandlingsrundan inleddes), Cancún 2003 och för fyra år sedan i Hongkong.

■ **Bomull utgör** en av de längsta konflikterna inom Doharundan. USA ger stora subventioner till landets bomullsodlare vilket leder till svåra konsekvenser för omkring 20 miljoner afrikanska odlare då

världspriset på bomull pressas ned.

Nyligen gav WTO Brasilien rätt att införa sanktioner mot USA, men någon lösning på frågan ser ändå avlägsen ut.

■ **I helgen kommer det** i Seattle hållas föredrag och workshops om dagarna som för tio år sedan skakade om WTO i det som har kallats Slaget om Seattle. Författaren Naomi Klein och journalisten Amy Goodman är några av dem som kommer att delta.